

ЛУКАШЕНКО Н.Г.

Університет Вальядоліда (Іспанія)

НЕНОРМАТИВНА ЛЕКСИКА В ІСПАНОМОВНОМУ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ

У статті йдеться про вживання ненормативної лексики в комунікативних актах іспаномовного Інтернет-дискурсу на матеріалі Інтернет-форумів. Проаналізовано основні функції та семантичні поля ненормативної лексики.

Ключові слова: ненормативна лексика, Інтернет-дискурс, Інтернет-форум, функції, семантичні поля.

В статье речь идет об употреблении ненормативной лексики в коммуникативных актах испаноязычного Интернет-дискурса на материале Интернет-форумов. Проанализированы основные функции и семантические поля ненормативной лексики.

Ключевые слова: ненормативная лексика, Интернет-дискурс, Интернет-форум, функции, семантические поля.

The article deals with the use of non-normative vocabulary in the Communicative Acts of Spanish Internet-Discourse (a study of Internet forums). The main functions and the semantic groups of non-normative vocabulary are analyzed.

Key words: non-normative vocabulary, Internet-Discourse, Internet-forum, functions, semantic groups.

У зв'язку зі стрімким розвитком Інтернету, комунікація в цій мережі стали об'єктом уваги українських та зарубіжних лінгвістів.

Актуальність статті зумовлена спрямованістю сучасних лінгвістичних досліджень на вивчення різних типів дискурсів як форм здійснення міжсуб'єктної мовленнєвої взаємодії. **Предметом** статті є комунікативно-прагматичні особливості ненормативної лексики. **Об'єктом** є іспаномовний Інтернет-дискурс, представлений у Інтернет-форумах. **Метою** статті є з'ясування комунікативно-прагматичних особливостей дискурсивних маркерів, що виражені ненормативною лексикою. Під ненормативною лексикою ми розуміємо лихослів'я, непристойну, нецензурну та безсоромну мову, що засуджується суспільством і знаходиться поза нормальним стилем спілкування. Ненормативна лексика є сегментом лайливої лексики різних мов, що включає невічливі, непристойні, вульгарні та лайливі вирази. Вони є завершеними, – хоча б відносно, тобто такими, що можуть вимагати синтаксичного або комунікативного замикання – в комунікативному відношенні мовленнєві сегменти, що містять хоча б один обсцінний корінь [1]. Використання ненормативної лексики має

чіткі національні, культурні, та соціальні ознаки і суттєво відрізняється в різних культурах та соціальних групах. Кожне суспільство визначає окремо, що належить до ненормативної лексики, або лайки, і формулює своє відношення до неї. В свій час В. Г. Степанов та Н. М. Фірсова зазначили, що демократизація іспанського суспільства спричинила демократизацію спілкування в Іспанії [2:118].

Лайка в Іспанії вживається як десемантизована та ритуалізована, являючи собою комунікативний акт, що окрім лінгвістичної форми містить соціопрагматичну цінність та компонент культури, який вживається з метою атакувати та принизити людина в певний момент [3:103]. Згідно з теорією ввічливості, представленої П. Браун та С. Левінсоном, лайку відносять до акту погрози позитивного іміджу співрозмовників. Крім того, через наявність лайливої ілокутивної сили є відповідними ілокутивними актами. Їх своєрідність полягає у тому, що вони сполучуються з іншими ілокутивними актами, наприклад, вимога, клятва і у чистому вигляді виступають лайливі вигуки як експресиви. Втім, не слід плутати лайку та обсцінність [1:809]. Лайка може бути не з вживанням ненормативної лексики, що за Ю. І. Левіним є обсцінністю, наприклад: *¡Que se vaya al diablo!*, а ненормативна лексика може вживатися в складі не власне лайки:

¡Coco, dújame tranquilo! ¡No ves que estoy leyendo?

Обсцінність є специфічною стилістичною категорією та пов'язана з порушенням табу. Обсцінність та лайка корелюють між собою, вживання ненормативних слів в нейтральних виразах додає такому повідомленню певну ступінь лайливої ілокутивної сили. Таким чином, ненормативні лексичні одиниці можна поділити на дві групи.

До першої належать власне лайливі слова та вирази, що являють собою самостійний комунікативний акт наділений лайливою ілокутивною силою, наприклад: *¡Vete a la mierda!*

До другої групи належать експресивні синоніми нормативної лексики, наприклад: *Ana habla una puta mierda*, можна замінити: *Ana miente o dice cosas superfluas*.

До першої групи відносяться такі вирази, що спрямовані прямо або ні до співрозмовника:

1. Дієслово руху у наказовому способі додаток обставини місця, що є обсцінним висловом: *¡Vete a la mierda!*

Такі акти є директивами та експресивами водночас і локутивна сила є більшою, якщо повідомлення спрямовано до співрозмовника, а якщо стосується третьої особи, то зменшується його локутивна сила.

2. Пейоративи – слова, що спрямовані до співрозмовника або третьої особи і їх прагматична мета є експресивною, тобто вираження свого ставлення щодо співрозмовника та образити його. Вони утворені за схемою: *¿Quij N (N+Adj)!* Та відбивають:

А. Ментальні здібності: *¿Que gilipollas eres!*

В. Моральні цінності: “*que cabryn eres/es*” о “*que hijo de puta eres/es*”.

Іноді в іспанській мові такі лексичні одиниці вживають з метою вираження проявів ніжності, дружби та братерства серед осіб:

“*¿Que cabronazo!*”.

Вигуки *tu madre, puta, perra etc.* вживаються з двома різними функціями:

1. Емотивна функція слугує для вираження емоції, наприклад, злості, здивування, прикрість, що є повсякденно вживається серед молоді, наприклад: *Jorj, quj dna!*
2. Як вирази, що вживається лише як маркери у висловлюваннях, що характеризують мовців як тих, що належать до молоді, що є ознакою належності мовця до “своїх”: *¿coco, quj coco, pasa? ...*

Таким чином, ненормативна лексика виконує експресивно-емотивну функцію та є знижувальною щодо стилю.

Ненормована лексика в іспаномовному Інтернет-дискурсі може виконувати окрім знижувальної функції соціального статусу адресата, конспіруючу функцію, що вживається переважно серед молоді з метою демонстрації належності мовця до “своїх”. Також нецензурні слова можуть виконувати кооперуючу функцію.

На думку багатьох лінгвістів, лайливі слова за своїми функціями поділяються на такі семантичні поля:

1. Опис осіб з негативними характеристиками, тобто тут ми говоримо про розумові збідності людей. Наприклад, *tonto, imbũcil, tarado, idiot, gilipollas, decir gilipolleges, canalla.*

2. Статеві ознаки, наприклад, *chърame la polla, no me toques los cojones!, Ni de coca.*
3. Статевий акт, наприклад, *joder, follar, echar un polvo, deja ya de ser un jodido gilipollas.* Іноді замість частоіживаного вигуку *joder* вживається евфемізм: *Ўjолнн!, Ўjорй! Ўjодy! Ўjobar!*
4. Гомосексуалізм або образа через відмінність, наприклад, *maricyn*, зазвичай вживається як приниження та образа для чоловіка. Серед людей з довірою може вживатися як комплімент щодо здібностей або хитрощах з якими зробили щось, *“que maricyn eres/es”, “que cabryn eres/es”* о *“que hijo de puta eres/es”*.
Щодо жінки, то вживається образа *tortillera*.
5. Проституція, наприклад: *Puta* вживається з XII ст. *ЎLa puta que te pariy!, ser tбs puta que las gallinas,* вживається збільшувальний суфікс *-on/ona*: *putyn, ona* та також принижувальний *-orra*: *putorra*.
6. Есхатологія, наприклад: *mierda, comemierda, eres un cagado (a) – cobarde, me cago en ..., ЎTe vas a cagar!*
7. Релігія, наприклад: *ЎMe cago en Dios y en la madre que os pariy!* Замість слова *Dios* іноді вживається *Diez* *ЎMe cago en Diez!*
ЎEs la hostia!
8. Родина, наприклад: *Tu puta madre! ЎTu madre!/ ЎTu padre! –* для вираження гніву: *ЎTu padre! siempre me tienes que hacer algo malo!*
Hijo de puta, Hijoputa (hijaputa): este tно es un hijoputa, Me cago en la madre que te pariy/en tu padre.
Quй putada! No voy a poder alquilarla con la ilusiyn que a тн me hasна.
9. Приписання людині морально-етичних, естетичних та соціально-комунікативних властивостей, подібних до поведінки та зовнішніх рис тварин, що є зооморфізмами, наприклад:
perra, perrona, eres un marrano/ un cochino/ un cerdo / un guarro, cabryn / cabrona, estбs como una vaca/ una foca, ser un moscyn / moscona.

На думку Гомес Моліна, найчастотнішими за вживанням у піренейському варіанті іспанської мови є лайливі слова, що пов'язані зі статевими ознаками, статевим актом та відсутністю інтелектуальних здібностей. Відбулася деавтоматизація певних виразів, що стали фразеологічними, наприклад:

A. Guarro! – B. Tь lo que eres es un marrano con perdyn de los cerdos!

Отже, ненормативна лексика виконує експресивно-емотивну функцію та є знижувальною щодо стилю. Ненормована лексика в іспаномовному Інтернет-дискурсі може виконувати окрім знижувальної функції соціального статусу адресата, конспіруючу функцію, що вживається переважно серед молоді з метою демонстрації належності мовця до “своїх”. Також нецензурні слова можуть виконувати кооперуючу функцію.

Щодо семантичних груп або полів, то ми поділяємо їх на наступні: опис осіб з негативними характеристиками, тобто тут ми говоримо про розумові здібності людей, Статеві ознаки або стосунки, гомосексуалізм, або образа через відмінність, проституція, есхатологія, релігія, родина та приписання людині морально-етичних, естетичних та соціально-комунікативних властивостей, подібних до поведінки та зовнішніх рис тварин, що є зооморфізмами.

Перспективами дослідженнями можу бути подальше вивчення способів вираження структури та семантики ненормативних лексичних одиниці в різних видах дискурсів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Левин Ю. И. Избранные труды. Поэтика. Семиотика. Избранные труды. Поэтика. Семиотика / Юрий Иосифович Левин. – М.: Языки русской культуры, 1998. – 823 с.
2. Фирсова Н. М. Современный испанский язык в Испании и странах Латинской Америки / Наталия Михайловна Фирсова. – М.: АСТ: Восток–Запад, 2007. – 352 с.
3. Garcna-Medall J. El insulto desde la pragmática intercultural / Joaquín Garcna-Medall // Lengua viva. Estudios ofrecidos a César Hernández Alonso / Antonio Blvarez Tejedor et al. (coord.). – Valladolid: Diputación de Valladolid y Universidad de Valladolid, 2008. – P. 661–675.
4. Арутюнова Н. Д. Истоки, проблемы и категории прагматики / Нина Давидовна Арутюнова, Елена Викторовна Падучева // Новое в зарубежной лингвистике: сб. науч. статей / сост. Нина Давидовна Арутюнова. – М.: Прогресс, 1985. – Вып. 16: Лингвистическая прагматика. – С. 8–42.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

www.aguilarcostacalida.com
www.david.redliberal.com
www.foros.net

